

Politica de conformare cu dreptul concurenței
A Uniunii Naționale a Societăților de Asigurare și Reasigurare din
România (UNSAR)

CUPRINS

I.	INTRODUCERE	2
1.	Principalele dispoziții legale aplicabile și rolul Consiliului Concurenței	3
2.	Obiectivele UNSAR	3
3.	Atașamentul UNSAR față de principiile acestei Politici.....	4
4.	Sanctiunile la care UNSAR și membrii se expun în cazul încălcării Politicii	5
5.	Sfera de aplicare a Politicii.....	5
II.	NORME DE CONDUITĂ	6
1.	Calitatea de membru.....	6
2.	Ședințe	6
3.	Atitudini interzise	7
4.	Teme permise	9
5.	Aspecte utile cu privire la aplicarea regulilor de dreptul concurenței.....	11
6.	Acțiuni pentru care membrii trebuie să solicite consiliere juridică specializată	12
7.	Obligațiile membrilor	13
8.	Sanctiuni	13
III.	IMPLEMENTAREA EFECTIVĂ A POLITICII	15
1.	Grupe de risc în cadrul UNSAR.....	15
2.	Măsuri recomandate pentru o implementare deplină a Politicii.....	15
3.	Proceduri de soluționare a problemelor cu potențial impact concurențial	16
4.	Bune practici privind comunicarea în cadrul UNSAR.....	17
	ANEXA NR. 1 – PRESCURTĂRI	18
	ANEXA NR. 2 – ACȚIUNI RECOMANDATE ȘI ACȚIUNI INTERZISE	19
	ANEXA NR. 3 – RECOMANDĂRI PRIVIND INSPECȚIILE INOPINATE	20
	ANEXA NR. 4 – DATELE DE CONTACT ALE AVOCAȚILOR EXTERNI	21

I. INTRODUCERE

„UN SAR” reprezintă Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România.

Având în vedere angajamentul UNSAR de a acționa în deplină conformitate cu dreptul concurenței, precum și de stabili relații bazate pe echitate și respect reciproc cu toți operatorii comerciali, precum și cu toate autoritățile cu care interacționează, Uniunea a adoptat prezenta politică de conformare cu dreptul concurenței („Politica”).

Conformarea cu cerințele dreptului concurenței reprezintă o prioritate absolută pentru UNSAR și pentru membrii săi și va fi demonstrată în mod susținut în cadrul oricărui acțiuni ale asociației !!

Respectarea principiilor redată în prezenta Politică este obligatorie în toate domeniile de activitate ale Uniunii, atât pentru angajații acesteia, cât pentru conducere și membri.

Direcțiile strategice asumate de UNSAR pentru perioada 2017-2020 sunt informarea și apropierea asigurătorilor de consumatori, precum și consolidarea principiilor și valorilor de etică în domeniul asigurărilor.

ESTE STRICT INTERZIS SĂ VĂ COORDONAȚI CU CONCURENȚII ÎN VEDEREA:

- X** Fixării valorii primei de asigurare sau a oricărei componente a acesteia !!
- X** Împărțirii de clienți, teritorii sau licitații !!
- X** Încheierii de pacte de non-agresiune !!
- X** Boicotării unor concurenți sau parteneri comerciali !!
- X** Schimbării de informații sensibile – prime de asigurare, componente de preț ale primelor, volume, strategie comercială, termeni comerciali, informații cu privire la clienți / brokeri / furnizori altfel decât prin intermediul Black Box!!

Adoptarea prezentei politici de conformare cu dreptul concurenței va răspunde acestor direcții strategice, promovând concurența dintre societățile de asigurare membre UNSAR în scopul obținerii de beneficii pentru consumatori.

Societățile de asigurare membre UNSAR nu vor putea colabora în moduri care afectează procesul sau structura concurenței.

În conformitate cu Legea Concurenței, există reguli cu privire la tipul de informații și temele ce pot fi abordate în mod legitim între concurenți, fără a genera îngrijorări cu privire la faptul că activitatea lor pe piață este aliniată. **Anexa nr. 2** cuprinde o serie de acțiuni recomandate / interzise care să ghideze UNSAR și membrii în cadrul activităților zilnice, iar **Anexa nr. 3** oferă un ghid de conduită similar cu privire la ipoteza în care Consiliul Concurenței sau Comisia Europeană derulează o inspecție inopinată la sediul UNSAR.

1. Principalele dispoziții legale aplicabile și rolul Consiliului Concurenței

Legislația de concurență relevantă pentru activitatea UNSAR și pentru aplicarea Politicii este reprezentată de:

- a) Legea nr. 21/1996 a concurenței („**Legea Concurenței**”), împreună cu toate regulamentele, instrucțiunile și interpretările emise de Consiliul Concurenței pentru punerea sa în aplicare; și
- b) Articolele 101-106 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene („**TFUE**”), precum și regulamentele, orientările și avizele publicate de Comisia Europeană sau de Consiliul Uniunii Europene („**UE**”) pentru punerea lor în aplicare.

În România, aplicarea legislației de concurență este asigurată de către Consiliul Concurenței, care este o autoritate administrativă independentă, investită cu îndeplinirea a două sarcini principale: **(1)** restabilirea și menținerea unui mediu concurențial normal și **(2)** monitorizarea piețelor și supravegherea jucătorilor de pe aceste piețe. Printre atribuțiile sale conferite de lege, CC poate:

- lansa investigații privind eventuale încălcări ale legii concurenței (din oficiu sau în urma plângerilor) și poate efectua inspecții inopinate la sediul societăților / asociațiilor;
- emite decizii în cazuri de încălcare a Legii Concurenței și/sau TFEU;
- lansa investigații din oficiu cu privire la sectoare economice specifice sau tipuri specifice de acorduri în diverse sectoare, atunci când există indicii privind denaturarea concurenței.

2. Obiectivele UNSAR

Potrivit Statutului, în realizarea scopului general de a acționa în lumina interesului general al pieței de asigurări și de sprijini membrii în acest sens, UNSAR are o serie de obiective legitime:

- Formularea și susținerea de propuneri, opinii și puncte de vedere, inclusiv asupra proiectelor de acte normative, metodologii, standarde și alte documente similare care prezintă implicații în domeniul asigurărilor, în relația cu autoritățile și instituțiile publice, precum și cu alte persoane fizice și juridice implicate.
- Studierea, analizarea și exprimarea / adoptarea unor poziții formale ale UNSAR asupra problemelor referitoare la asigurări și reasigurări, precum și realizarea legăturii și a contactului permanent cu organismele interne și internaționale interesate din acest domeniu.
- Apărarea și reprezentarea intereselor asigurătorilor și reasigurătorilor, membri ai UNSAR în legătură cu aspecte generale privind funcționarea pieței, promovarea activității de asigurări din România și a industriei asigurărilor pe plan intern și internațional.
- Educarea populației în ceea ce privește domeniul asigurărilor, importanța asigurărilor, prevenirea producerii pagubelor și limitarea efectului acestora, inclusiv prin sprijinul acordat în acest sens altor persoane de drept public sau privat.

- Organizarea și susținerea de activități privind calificarea și pregătirea profesională a personalului membrilor UNSAR.
- Organizarea de acțiuni, schimburi de opinii în scopul respectării eticii și a concurenței loiale, promovarea celor mai înalte standarde etice și profesionale în industria asigurărilor.
- Colectarea, procesarea și publicarea datelor statistice privitoare la activitatea de asigurare / reasigurare cu respectarea deplină a legislației concurenței și a prelucrării datelor cu caracter personal etc.
- Activitatea UNSAR se va desfășura exclusiv în scopul îndeplinirii acestor obiective.

3. Atașamentul UNSAR față de principiile acestei Politici

Asociațiile formate din societăți precum UNSAR, împreună cu reprezentanții și membrii acesteia, reprezintă o formă legală de cooperare juridică între concurenți.

Totuși, aceste asociații se pot confrunta cu un risc mai mare de încălcare a dreptului concurenței decât societățile care acționează în mod individual. Prin adoptarea acestei Politici, UNSAR dorește să înlăture aceste riscuri. Această Politică cuprinde o colecție scrisă a principiilor de bună practică obținute pe baza experienței anterioare a UNSAR și nu trebuie interpretate drept generatoare de noi norme.

Derularea activităților sale în strictă conformitate cu prevederile legale a reprezentat întotdeauna politica UNSAR și a membrilor acesteia, aceștia atașând o importanță specială legislației concurenței. **Respectarea legii concurenței reprezintă nu doar o obligație legală, ci este și în interesul legitim al UNSAR și al membrilor săi.** Aceste recomandări vizează regulile de dreptul concurenței care sunt cele mai relevante pentru UNSAR și descriu modul în care UNSAR asigură respectarea lor.

Scopul acestui document este de a furniza recomandări și sfaturi cu titlu general în beneficiul membrilor UNSAR și a angajaților / reprezentanților UNSAR în legătură cu problemele de dreptul concurenței care pot apărea în cadrul întâlnirilor UNSAR.

UN SAR și membrii săi își exprimă în mod expres adeziunea față de această Politică și sunt de acord să se supună prevederilor acesteia. Politică va fi făcută disponibilă și personalului UNSAR, precum și tuturor persoanelor, inclusiv angajați sau colaboratori UNSAR sau angajați ai membrilor UNSAR, care își desfășoară activitatea în cadrul diverselor secțiuni ale Uniunii. Prezenta Politică va fi ușor accesibilă pe pagina de internet a Uniunii.

UN SAR și membrii săi sunt de acord asupra faptului că aceste Recomandări nu sunt exhaustive și nu acoperă toate situațiile care ar putea să apară. Ori de câte ori există **neclarități cu privire la legalitatea unei anumite teme sau a unei anumite acțiuni**, se recomandă tuturor membrilor și UNSAR să **solicite asistență juridică** din partea unui avocat / consilier juridic specializat în materie de concurență.

În cazul în care există **întrebări sau neclarități** cu privire la **aplicarea dreptului concurenței** într-o anumită situație sau cu privire la o anume problemă, **adresați-vă întotdeauna unui avocat / consilier juridic specializat în dreptul concurenței.**

4. Sancțiunile la care UNSAR și membrii se expun în cazul încălcării Politicii

Toți membri UNSAR își asumă răspunderea cu privire la respectarea dreptului concurenței, recurgând la asistență juridică proprie. UNSAR nu este răspunzătoare pentru asigurarea conformității cu exigențele dreptului concurenței de către membrii săi, în cadrul activităților desfășurate de către aceștia din urmă în afara cadrului Uniunii. Nerespectarea legislației concurenței sau a acestor Recomandări în cadrul sau în legătură cu activitățile UNSAR poate conduce la aplicarea de sancțiuni membrului în cauză.

Încălcarea dreptului concurenței național sau al Uniunii Europene poate conduce la aplicarea unor amenzi severe, la cereri de despăgubiri solicitate de către operatori economici, consumatori sau de către asociații de consumatori și, în anumite cazuri, chiar la răspundere penală. Mai mult, toate clauzele încheiate cu nerespectarea dreptului concurenței sunt nule. Fiecare membru se obligă să urmeze toți pașii necesari în vederea asigurării conformității cu dreptul concurenței, inclusiv prin apelarea la asistență juridică specializată. De asemenea, nu numai membrii UNSAR pot fi sancționați în cazul nerespectării dreptului concurenței, ci și UNSAR.

5. Sfera de aplicare a Politicii

Această Politică se aplică tuturor discuțiilor, fie ele formale sau nu, ce au loc în cadrul UNSAR, precum, dar fără a se limita la, întruniri ale Consiliului Director, ale Secțiunilor UNSAR, ale Adunării Generale, întâlniri ale grupurilor de lucru sau subgrupurilor, dar și participanților la aceste întruniri. Acestea se aplică și evenimentelor/întâlnirilor care au legătură cu UNSAR (e.g. conferințe organizate de către UNSAR la care participă membrii săi), precum și comunicărilor făcute prin intermediul paginii de internet a UNSAR. De asemenea, Politică se aplică chiar și reuniunilor / întâlnirilor cu caracter informal dintre membrii și care prezintă legătură cu activitatea UNSAR.

II. NORME DE CONDUITĂ

1. Calitatea de membru

Sub rezerva prevederilor Statutului, pot deveni membre ale UNSAR (1) orice societate de asigurare, de reasigurare și de asigurare - reasigurare autorizate în România, respectiv (2) orice societate de asigurare, de asigurare-reasigurare sau societăți mutuale de asigurare dintr-un stat membru al UE, care au dreptul de a desfășura activități de asigurare pe teritoriul României, direct sau prin intermediul unei sucursale ori filiale.

Calitatea de membru are un caracter exclusiv voluntar. Accesul în cadrul UNSAR nu va fi folosit pentru a rezerva avantaje concurențiale membrilor.

Criteriile pentru dobândirea calității de membru sunt obiective, transparente, nediscriminatorii, precise și necesare în mod rezonabil pentru ca UNSAR să își poată atinge obiectivele și să își urmeze misiunea.

Vor fi luate în considerare toate cererile primite și acestea vor primi un răspuns într-un termen rezonabil. Orice refuz va fi justificat în mod obiectiv. **Refuzul sau amenințarea cu excluderea membrilor actuali nu vor fi bazate în nici un caz pe obligația de a adopta un comportament comercial specific pe piață, impus de către UNSAR sau de către membrii săi.** Calitatea de membru nu are niciun efect asupra abilității membrului de a-și determina în mod independent strategia comercială.

Este recomandat ca orice refuz privind un candidat la calitatea de membru și ca excluderea unui membru actual să fie fundamentate pe **criterii obiective** și supuse controlului juridic, inclusiv transmise unui avocat extern, specializat în dreptul concurenței. Nicio restricție disproporționată sau nejustificată de o rațiune legitimă nu va fi impusă membrilor UNSAR. Proporționalitatea și scopul legitim vor fi interpretate în lumina obiectivelor UNSAR și a cursului normal al activității sale.

Întrunirile din cadrul UNSAR sau discuțiile formale / informale purtate cu ocazia acestora NU vor fi utilizate vreodată ca o oportunitate de a realiza schimburi de informații sensibile sau de a da naștere la înțelegeri anticoncurențiale!!

2. Ședințe

Toate ședințele UNSAR trebuie să fie **precedate de o ordine de zicare** va fi transmisă în timp util și rezonabil tuturor membrilor participanți. Este prudent ca ordinea de zi să fie respectată pentru a asigura că membrii se concentrează asupra subiectelor de discuție predeterminate și pentru a oferi dovezi că întâlnirile nu constituie un forum pentru discuții desfășurate cu încălcarea prevederilor de dreptul concurenței. Subiectele de discuție vor fi prezentate în mod clar, fiind evitată folosirea oricăror termeni echivoci.

Este recomandat ca **toți membrii participanți la întâlnire să verifice înainte ordinea de zi și eventualele materiale justificative care însoțesc punctele de pe ordinea de zi** și să discute aspectele în cauză cu proprii avocați / consilieri juridici

Moderatorul întrunirilor UNSAR are **OBLIGAȚIA** de a **atrage atenția** membrului dacă abordează **subiecte sensibile concurențial** și chiar să **suspende întrunirea** în cazul în care discuțiile potențial sensibile continuă!!

specializați în materie de concurență. Dacă este cazul, membrii trebuie să obiecteze în scris cu privire la acele aspecte care ridică probleme de concurență și să apeleze la asistență juridică specializată în dreptul concurenței.

Factori precum **anunțuri** ale societăților de asigurare **privind prețurile sau strategia viitoare**, întâlnirile între concurenți, mecanismele de **monitorizare a prețurilor sau tendința anterioară către un comportament anticoncurențial** în acest sector pot atrage în mod special atenția Consiliului Concurenței !

În vederea monitorizării respectării legislației de concurență, un avocat / consilier juridic cu pregătire în legislația de concurență va fi prezent la toate întrunirile ce au loc sub egida UNSAR.

UNSAR trebuie să redacteze **minute / procese-verbale ale tuturor ședințelor** ce reflectă aspectele discutate, care vor fi ulterior transmise avocaților / consilierilor juridici specializați în dreptul concurenței. Acestea vor fi redactate utilizând un limbaj clar și neechivoc. Ulterior acestei verificări, ele vor fi transmise membrilor.

Copii ale acestei Politici vor fi disponibile cu ocazia tuturor ședințelor UNSAR, inclusiv cele ale secțiunilor sau grupurilor de lucru.

Simpla prezență la întâlnirile la care sunt discutate aspecte anticoncurențiale poate fi suficientă pentru a conduce la constatarea încălcării prevederilor de dreptul concurenței. Astfel, dacă un membru aduce în discuție o temă interzisă, moderatorul ședinței trebuie să îl avertizeze și să interzică aducerea în discuție a respectivei probleme și, dacă se consideră necesar, moderatorul poate decide să suspende ședința. Dacă membrii participanți la o ședință UNSAR nu sunt siguri dacă un anumit acord sau schimb de informații este permis, înainte de a aborda aceste aspecte, trebuie obținută în prealabil asistență juridică specializată în dreptul concurenței.

UNSAR se obligă să țină ordinea de zi, minuta / procesul-verbal și lista de prezență la fiecare întâlnire, ordonate cronologic pentru o perioadă de **cel puțin 10 (zece) ani**. Accesul la aceste documente ale ședinței va fi asigurat oricărui membru care a participat la întâlnirea în cauză.

3. **Atitudini interzise**

Următoarele tipuri de informații **nu trebuie** să fie supuse discuțiilor / notificărilor / schimbului de opinii / consultării în cadrul UNSAR:

- a) **Politica de prețuri.** Nu aduceți **niciodată** în discuție prețuri sau elemente și practici legate de prețuri. Orice tip de informație cu privire la **orice tip de preț**, precum și **orice elemente legate de prețuri** (disconturi, bonusuri, deduceri, credit comercial, marje de profit, creșteri sau reduceri de preț, discuții legate de refuzul de a accepta colaborarea cu o societate ca urmare a politicii sale de prețuri sau a practicilor sale de distribuție etc.), indiferent de natura acestora. **Nu adoptați și nu aplicați niciodată reglementări care au implicații în fixarea prețurilor.**

În dreptul concurenței, **substanța prevalează asupra formei înțelegerii!**

Regulile de concurență pot fi încălcate inclusiv prin **acorduri informale verbale sau non-verbale**; chiar și prin simpla comunicare (prietenească) de informații. **NU este necesar un comportament manifestat în scris sau un acord expres** pentru constatarea încălcării Legii Concurenței !!

- b) **Costuri.** Orice informație legată de costuri ale activităților specifice (costuri operaționale, costuri administrative, costuri salariale etc.), **indiferent de natura acestora**, costurile de oferire a unui produs / serviciu sau condițiile de plată pentru un membru (inclusiv bonusurile, descrierea țintelor de vânzări etc.) nu trebuie aduse în discuție.
- c) **Valori, volume și cote de piață.** Orice informație legată de valorile de distribuție / vânzări (ca număr sau ca valoare), indiferent de natura acesteia, capacități de emiterie de polițe sau de distribuție (e.g. polițe vândute în anul anterior sau planificate a fi distribuite în anul în curs sau performanța în vânzări a unui anumit produs de asigurare) sau **cote de piață** nu trebuie adusă în discuție.
- d) **Clienți și teritorii.** Orice informații legate de clienți/ furnizori/ distribuitori/ brokeri / teritorii în care sunt prezente sau pe care încearcă să intre, strategii pentru câștigarea de noi clienți/furnizori/distribuitori / brokeri sau alocarea propusă a teritoriilor nu vor fi discutate în cadrul UNSAR. Nu vor fi divulgate informațiile cu privire la brokeri și / sau clienți, teritoriul ales în care aceștia își oferă serviciile sau dezvoltarea de strategii în scopul câștigării cotei de piață în anumite teritorii.
- e) **Alte informații strategice.** Informațiile (strategice), altele decât cele descrise mai sus, legate de alte aspecte referitoare de strategia de afaceri / politica comercială a fiecărei societăți în parte (precum intrarea pe un nou segment de piață, produse sau strategii noi) nu vor fi abordate în cadrul sau în legătură cu UNSAR. Nu vor fi comunicate informații legate de strategiile de recrutare/instruire, programele de pregătire sau metodele folosite pentru implementarea strategiilor comerciale.

De asemenea, orice tip de discuții / notificări / schimb de opinii / consultări în cadrul UNSAR, indiferent de natura acestora și de mijloacele de comunicare alese, **trebuie** de asemenea **evitate** dacă se referă la aspectele referitoare la (**indiferent de modul de implementare sau chiar dacă nu vor fi urmate de o implementare efectivă**):

- a) **Boicoturi.** Nu se vor aduce în discuție schemele/acordurile referitoare la excluderea dintr-o tranzacție a unui partener comercial, inclusiv, dar fără a se limita la, interzicerea achiziționării de servicii / produse de la un anumit operator, indiferent dacă acesta este membru UNSAR sau nu. Prin urmare, orice acord, practică concertată sau decizie în cadrul asociației de eliminare de pe piață a unui concurent, client, broker este strict interzis.
- b) **Fixarea prețului polițelor de asigurare.** Orice discuții privind politica de prețuri individuală a societăților membre UNSAR în raport cu brokerii / alți operatori / consumatorii (e.g. majorarea / scăderea valorii primei de asigurare sau a oricărei componente a acesteia, majorarea / scăderea discountului către parteneri / brokeri) sunt strict interzise.

Este inclusă chiar și stabilirea unui nivel țintă sau a unui nivel minim a primei de asigurare, cu scopul (direct / indirect) de fixare a prețului. În aceeași categorie intră și acordurile de înghețare a prețurilor

Orice acțiune din partea unei asociații de întreprinderi care reflectă **intenția de coordonare a comportamentului membrilor** sau participanților și care **previne, restrânge sau distorsionează concurența ESTE INTERZISĂ !**

Simpla existență a unor astfel de restricții este suficientă pentru a atrage incidența regulilor de concurență **indiferent de cota de piață a părților sau de efectul pe piață !**

(primelor), de impunere a unor suprataxe, etc.

Este interzisă coordonarea creșterilor de prețuri ale primelor pe care membrii UNSAR le pot adopta față de clienții lor, limitând libertatea acestora de a determina independent suma sau procentul cu care primele vor fi crescute sau impunând o grilă de valori în afara căreia primele nu pot varia

c) **Împărțirea de piețe / clienți / teritorii.**

Este interzis membrilor UNSAR să aloce, în mod direct sau indirect, grupuri de clienți sau teritorii.

- d) **Crearea de „liste negre”** privind clienți/ furnizori/ distribuitori/ brokeri / concurenți potențiali, pentru a-i scoate de pe piață sau pentru a nu le permite intrarea pe piață, fără consultarea prealabilă a unui avocat / consilier juridic specializat în dreptul concurenței.
- e) **Restricții de producție/investiții/distribuție**, inclusiv dar fără a se limita la „auto-restricții”. Este astfel necesar ca membrii să nu discute în cadrul ședințelor UNSAR limitarea subscrierilor pentru anumite tipuri de asigurări, eliminarea unui produs de asigurare de pe piață, stabilirea sau alocarea de volume de vânzări pe anumite categorii de produse de asigurare sau încetarea investițiilor.
- f) **Stabilirea de clauze contractuale standard**. Este necesar ca membrii să nu discute în cadrul ședințelor UNSAR limbajul clauzelor care vor fi introduse în contractele pe care fiecare membru UNSAR le încheie cu partenerii comerciali, fără consultarea prealabilă a unui avocat / consilier juridic specializat în dreptul concurenței.
- g) **„Pacturi de neagresiune”** cu privire la anumite categorii de clienți furnizori/ distribuitori/ brokeri / teritorii în sensul neatacării acestora, pentru motivul că acestea sunt „atribuite” unei anumite acțiuni / unui anumit membru.
- h) **Participarea la licitații cu oferte truate**. Membrii nu au dreptul să aducă în discuție mijloacele fictive și / sau artificiale de asociere în legătură cu participarea în cadrul anumitor licitații (cum ar fi: participarea independentă la licitații, dar ulterior sunt luate decizii colective cu privire la societatea care va câștiga licitația, astfel încât „câștigătorul” să vină cu oferta cea mai bună, iar ceilalți ofertanți prezenți să prezinte o ofertă neadecvată cerințelor licitației).
- i) **Crearea de carteluri/alianțe** în vederea construirii unei cooperări (chiar și superficială) între membri în legătură cu o anumită conduită, cu excepția cazurilor permise de lege (a se vedea punctul următor în acest sens).

4. Teme permise

Din experiența dobândită până în prezent și cu deplina / stricta respectare a principiile evocate în cadrul Politici, UNSAR înțelege că în cadrul asociației pot fi abordate tematici precum:

- Activități specifice de analiza și susținere față de autoritățile competente pentru obținerea de deduceri/scutiri de taxe și de impozite, pentru obținerea unor

modificări de ordin legislativ, precum și alte acțiuni similare pentru activități specifice acestei industrii.

Cu cât informațiile sunt **mai detaliate, mai recente**, circulate cu o **frecvență ridicată** și cu cât permit concurenților să **previzioneze comportamentul viitor** al celorlalți și de a face ajustări corespunzătoare, cu atât **crește riscul unei amenzi de concurență!**

Informațiile cu privire la comportamentul viitor sunt foarte sensibile și ar trebui să rămână la cunoștința exclusivă a fiecărei societăți!

- Contribuțiile comune la adoptarea / modificarea unor acte legislative, respectiv participarea în cadrul unor grupuri de lucru alături de diferite autorități ale statului.
- Discutarea noutăților legislative relevante pentru domeniul asigurărilor, precum și a politicilor guvernamentale sau europene.
- Discuții cu privire la aspectele generale legate de legislație cu privire la probleme de angajare, de exemplu referitoare la respectarea legislației muncii.

- Încheierea de protocoale de colaborare cu organizații internaționale similare și participarea la adunările, conferințele și simpozioanele organizate de acestea.
- Educarea și pregătirea membrilor cu privire la reglementările aplicabile.
- Organizarea de evenimente (conferințe, seminare, etc) în sectorul asigurărilor.
- Trenduri ale industriei, general cunoscute și bazate pe informații publice.

De asemenea, membrii UNSAR **pot realiza studii** (de piață) pentru produse de asigurări specifice, fără însă a exclude în mod nejustificat obiectiv anumite societăți de asigurare, în următoarele condiții:

- a) Nu se vor schimba niciodată informații individualizate legate de preț/cost sau alte informații sensibile din punct de vedere comercial menționate la punctele precedente.
- b) **Nu se vor schimba niciodată informații individualizate curente sau estimative pentru viitor.**
- c) Schimbul de informații individualizate cu privire la piață și la concurenții acestora este acceptat dacă acesta privește informații istorice (de principiu, informații cu o vechime mai mare de șase luni).
- d) Identitatea furnizorilor de servicii / brokerilor / clienților trebuie confidențializată.
- e) Datele colectate referitoare la o perioadă recentă (cu o vechime mai mica de șase luni) trebuie **distribuite doar în formă agregată** care nu să nu permită identificarea sursei informațiilor.
- f) Informațiile vor fi transmise către o terță parte independentă care va compila și va realiza o analiză statistică a datelor, **în cadrul unui sistem black box** pe care apoi le va publica. Această terță parte ar trebui să fie ținută de un acord de confidențialitate prin intermediul căruia se obligă să respecte obligații de confidențialitate.

- g) Toate informațiile făcute disponibile în urma analizei/studiului realizat de către terța parte trebuie să fie lipsite de informații strategice sensibile precum, dar fără a se limita la politica de prețuri individuală.
- h) Informațiile colectate nu vor fi însoțite de comentarii, analize, observații sau recomandări, sau discutate în cadrul întâlnirilor cu concurenții. Astfel de acțiuni ar putea fi interpretate ca o recomandare făcută membrilor de a adopta o anumită strategie pe piață.
- i) Colectarea și distribuirea de date viitoare, cum ar fi planuri asupra investițiilor și capacități viitoare, trebuie evitate chiar și atunci când sunt diseminate în formă agregată.

5. Aspecte utile cu privire la aplicarea regulilor de dreptul concurenței

Pentru scopul aplicării regulilor de dreptul concurenței, noțiunea de înțelegere / acord între întreprinderi include **nu numai contractele scrise sau discuțiile explicite în cadrul unei întruniri - acordul poate lua chiar forma unei înțelegeri tacite**, inclusiv a face „*ceea ce se așteaptă*” sau a exercita/a răspunde la presiuni. Prevederile de dreptul concurenței se aplică **și schimbului de informații verbal sau informal**, cu privire la **gentlemen’s agreements** și chiar **acordurilor lipsite de caracter obligatoriu**. Discutarea aspectelor concurențiale sensibile poate fi percepută drept dovadă circumstanțială a unui acord ilegal. Aceeași rigoare se aplică și deciziilor asociației de întreprinderi.

Este util a reaminti că o încălcare a regulilor de dreptul concurenței poate interveni chiar și în absența unor efecte asupra concurenței. **Un efect potențial asupra concurenței poate fi suficient** pentru ca autoritatea de concurență competentă să intervină, chiar și atunci când un astfel de efect potențial nu a fost avut în vedere sau dorit de către membrii UNSAR. Mai mult, **bunele intenții ale membrilor nu sunt suficiente** pentru a elimina îngrijorările cu privire la o practică restrictivă de concurență.

În timpul unei potențiale inspecții inopinate realizate de către Consiliului Concurenței din România, **toate documentele pot fi ridicate, indiferent dacă sunt în format fizic sau electronic**. Următoarele documente pot fi ridicate în timpul unei astfel de inspecții: SMS-uri, conversații pe aplicații precum **WhatsApp** sau Facebook Messenger, e-mailuri, jurnale personale, calendare, agende, minute, scrisori sau *memoranda*. Este de asemenea important să se reamintească faptul că autoritățile de concurență folosesc **programe de calculator care permit recuperarea fișierelor șterse**. Mai mult decât atât, personalul poate fi întrebat de către inspectorii de concurență cu privire la declarațiile sau comportamentul său.

Respectarea recomandărilor regăsite în Politică trebuie asigurată chiar și în cazul, conferințelor, **întâlnirilor cu un pronunțat caracter social, discuțiilor comerciale informale** înainte sau după întâlniri, inclusiv în cadrul prânzurilor / ieșirilor organizate între membrii UNSAR.

Prin urmare, orice document scris, extern sau intern, trebuie să fie redactat cu cea mai mare grijă și este recomandat ca să se evite expresii cu înțeles ambiguu sau controversat, cu atât mai mult când se referă la comportamentul pe piață al membrilor. Aceeași rigoare se aplică și cu privire la comunicările verbale.

Trebuie subliniat faptul că și UNSAR poate fi ținută răspunzătoare pentru încălcarea regulilor de concurență. Astfel, pentru ca o decizie a asociației de întreprinderi să cadă

sub incidența Legii Concurenței sau a TFUE, **nu este necesar ca aceasta să fie adoptată în mod formal sau să fie obligatorie, și nici nu trebuie să fie respectată.**

Deciziile din cadrul asociației nu trebuie să fie aprobate expres de către membrii asociației pentru a atrage răspunderea din punct de vedere concurențial, **chiar și un îndemn verbal**, în cazul în care se urmărește ca membrii să îl respecte, putând fi suficient. Intră în această categorie și regulile, regulamentele, statutele, recomandările, codurile de conduită și alte acte neobligatorii care pot fi implementate de membrii.

6. Acțiuni pentru care membrii trebuie să solicite consiliere juridică specializată

Vom defini drept acțiuni „la limita legii” acele activități care nu încalcă prevederile Legii Concurenței, dacă sunt întreprinse prin respectarea anumitor cerințe ale Legii Concurenței și ale legislației în vigoare pentru aplicarea acesteia.

Prin urmare, este absolut necesar ca înainte de luarea oricărei hotărâri, conformitatea acestor acțiuni cu prevederile legii să fie confirmată de avocați / consilieri juridici specializați în dreptul concurenței. Astfel de acțiuni care necesită analiză din partea consilierilor juridici specializați în dreptul concurenței sunt:

Datele colectate pentru scopul studiilor (de *benchmarking*) trebuie diseminate într-o formă agregată și anonimată care **nu identifică în mod particular un anumit participant și nu permite deducerea datelor aplicabile niciunui participant !!**

- a) Contracte de cooperare pentru cercetare și dezvoltare (R&D)/ contracte de transfer de tehnologie și/ sau contracte de transfer de know-how/ contracte de specializare/ alte contracte similare.
- b) Elaborarea de norme de conduită și de alte reglementări similare pentru membrii organizației, precum și pentru organizație în sine.
- c) Diseminarea de informații agregate / istorice cu privire la piață pentru a ajuta companiile de asigurări să ia decizii eficiente de investiții (care se referă la informații destinate aducerii la cunoștința publicului, care sunt folosite exclusiv de membri sau care sunt folosite pentru crearea de baze de date istorice). **Se recomandă ca în cazul oricărei inițiative de demarare a unui schimb de informații sau de modificarea a celui existent, să se apeleze la servicii de asistență juridică specializată în dreptul concurenței.**
- d) Elaborarea acordurilor de standardizare precum standarde la nivelul industriei, coduri de bune practici sau termeni și condiții standard.

Participarea la procesul de standardizare ar trebui să nu fie restricționat și să fie transparent (non-membrii ar trebui să aibă dreptul să participe). Standardele trebuie să fie legate de obiective legitime specificate, și nu mai detaliate sau restrictive decât este necesar. Standardele nu ar trebui să fie folosite pentru a ridica bariere la intrare / expansiune sau pentru a exclude concurenți.

Specificațiile pentru standarde ar trebui să fie accesibile public, inclusiv non-membrilor. Conformarea cu aceste standarde ar trebui să fie voluntară (cu excepția cazului în care legislația ar prevedea altfel). **Termenii și condițiile standard nu ar trebui să încerce să armonizeze clauze cu privire la prețuri.** Un eventual cod de bune practici nu ar trebui să fie obligatoriu și nu ar trebui să limiteze în niciun fel modul în care membrii pot concura. De asemenea, acesta

nu trebuie să aibă în vedere prețuri sau alți parametrii care afectează concurența (termeni de plată, etc).

7. Obligațiile membrilor

Membrii sunt de acord să acționeze cu bună credință și în conformitate cu normele de bună conduită în desfășurarea activităților lor, pentru a asigura atingerea tuturor obiectivelor legitime ale UNSAR. De asemenea, membrii se angajează în mod expres să respecte în integralitate legislația aplicabilă, Actul Constitutiv, Statutul, prezenta Politică și regulile interne ale UNSAR.

Membrii sunt de acord să decidă în mod corect și nediscriminatoriu selectarea furnizorilor de produse și servicii și să nu impună termeni comerciali incorecți pentru a profita de o poziție de negociere dominantă, ci să își desfășoare activitatea cu furnizorii de produse și servicii cu bună credință în conformitate cu legislația și contractele în vigoare.

Nu în ultimul rând, membrii sunt de acord să nu se implice în carteluri, să nu participe la licitații cu oferte trucate, să nu fixeze, direct sau indirect, prețul polițelor de asigurare, să nu împartă teritorii / clienți, să nu se angajeze în orice alte acte care încalcă legislația concurenței. Astfel, pentru o implementare eficace a acestei Politici, membrii sunt de acord să se supună regulilor concurenței loiale și libere.

Nu există **nicio excepție** sau privilegiu acordat unei asociații **în ceea ce privește aplicarea regulilor de concurență**.

Orice **înțelegeri** sau **schimburi de informații** care sunt interzise în cadrul discuțiilor bilaterale sau multilaterale cu reprezentanții unuia sau mai multor concurenți sunt **interzise**, de asemenea, **în contextul unei asociații**.

8. Sancțiuni

Încălcarea reglementărilor în materia concurenței poate conduce la consecințe negative considerabile atât pentru membrii, cât și pentru UNSAR. Acestea variază de la riscul reputațional, la răspunderea penală a persoanelor cu funcție de conducere.

8.1. Amenzi de concurență

În cazul în care se constată că UNSAR a încălcat prevederile Legii Concurenței, Consiliul Concurenței poate aplica o **amendă cuprinsă între 0,5 % și 10 % din cifra de afaceri** obținută de către UNSAR în anul anterior emiterii deciziei de sancționare.

În cazul UNSAR, cifra de afaceri ar fi determinată ca sumă a veniturilor acesteia, reprezentate, în mod normal, de suma cotizațiilor membrilor. Pentru anumite încălcări, membrii pot primi câte o amendă separată.

În cazul amenzilor aplicate societăților de asigurări, cifra de afaceri este înlocuită cu **valoarea primelor brute încasate sau de încasat**, conform contractelor de asigurări încheiate de către sau în numele societăților de asigurare, inclusiv primele plătite reasuratorilor, după deducerea impozitelor și a taxelor percepute asupra cuantumului primelor individuale de asigurare sau a volumului total al acestora.

Până în prezent, Consiliul Concurenței a aplicat amenzi considerabile, în special cazul cartelurilor, cu valori totale de până la **205 milioane Euro**.

8.2. Răspundere penală și disciplinară

Încălțările regulilor de concurență nu expun doar UNSAR, membrii acestuia, ci și persoanele fizice. Legea Concurenței prevede că fapta oricărui persoane care exercită funcția de administrator, reprezentant legal ori care exercită în orice alt mod funcții de conducere într-o întreprindere de a concepe sau organiza, cu intenție una dintre practicile interzise de art. 5 din Legea concurenței constituie **infrațiune** și se pedepsește **cu închisoare între șase luni și cinci ani sau cu amendă și interzicerea anumitor drepturi**.

În plus, în conformitate cu Politica și Statutul, angajații și conducerea UNSAR pot face obiectul unor măsuri disciplinare în cazul în care se constată că au fost implicați în practici care încalcă regulile de concurență.

8.3. Alte consecințe negative

Separat de sancțiunile financiare, penale sau disciplinare, nerespectarea regulilor de concurență poate conduce, de asemenea, la următoarele consecințe negative pentru UNSAR:

- **Cereri de despăgubiri.** Persoanele fizice sau juridice au dreptul să solicite în instanță repararea prejudiciilor cauzate acestora printr-o încălcare a reglementărilor de concurență.
- **Publicitate negativă** și prejudicii aduse reputației și mărcii.
- **Posibila întrerupere a activității.**
- **Confiscarea profiturilor ilicite.**

III. IMPLEMENTAREA EFECTIVĂ A POLITICII

1. Grupe de risc în cadrul UNSAR

În funcție de tipul de activitate desfășurat în legătură cu UNSAR, au fost definite o serie de grupe de risc, în vederea evaluării funcțiilor din cadrul UNSAR sau al membrilor acesteia care prezintă un risc mai mare de încălcare a legii concurenței:

- a) **Risc ridicat:** reprezentanți ai conducerii societăților membre UNSAR, angajații membrilor UNSAR care lucrează în departamentele comerciale, angajați ai membrilor UNSAR care au fost recrutați din societăți al căror comportament s-a dovedit că încalcă regulile de concurență;
- b) **Risc mediu:** actuari ai membrilor UNSAR;
- c) **Risc scăzut:** personalul auxiliar al UNSAR, angajații aflați în perioadă de probă.

2. Măsurile recomandate pentru o implementare deplină a Politicii

2.1. Distribuirea Politicii tuturor persoanelor de interes

Politica va fi disponibilă în format electronic oricărei persoane care interacționează cu UNSAR, pe pagina de internet a asociației. De asemenea, o copie a Anexei nr. 2 la prezenta Politică va fi înmănată oricărui angajat / reprezentant al UNSAR sau al membrilor, precum și oricărei alte persoane, cu ocazia fiecărei întruniri ale UNSAR sau va fi afișată la loc vizibil în sălile de întruniri și birourile de la sediul UNSAR. Potrivit punctului 2.4 de mai jos, la începutul întrunirii va fi explicat succint scopul pentru care acest document este distribuit, respectiv faptul că textul integral al Politicii se regăsește pe pagina de internet a UNSAR.

2.2. Audit și monitorizare continuă

Reprezentanții UNSAR și ai membrilor se asigură că implementarea Politicii este asigurată prin mijloacele corespunzătoare. Cu ajutorul avocaților externi specializați în dreptul concurenței, dacă este necesar și în scopul evaluării gradului de conformare cu dreptul concurenței, UNSAR va implementa controale regulate ale comportamentului angajaților și reprezentanților membrilor, de exemplu, prin organizarea de inspecții inopinate simulate, interviuri, căutări forensic sau teste scrise / on-line.

2.3. Seminare de pregătire în materia dreptului concurenței

Cunoașterea reglementărilor aplicabile în materia dreptului concurenței, precum și a consecințelor nerespectării acestora reprezintă un aspect esențial pentru ca UNSAR să își poată atinge în mod corect și eficient obiectivele. Prin urmare, UNSAR va asigura o pregătire obligatorie teoretică și practică permanentă / continuă a tuturor persoanelor care participă la întrunirile Uniunii, în special a persoanelor care prezintă o expunere ridicată la riscuri concurențiale.

2.4. Ședințe la sediul UNSAR

Reprezentanții UNSAR și ai membrilor se asigură că următoarele măsuri vor fi aplicate în legătură cu ședințele Consiliului Director, Adunării Generale, Secțiunilor și grupurilor de lucru UNSAR:

- O ordine de zi a ședinței este circulată cu un timp rezonabil în avans;

- La ședință se vor discuta doar temele incluse pe ordinea de zi ;
- O minută de ședință este pregătită și circulată cu toți participanții în maximum 24 de ore după ziua ședinței, iar minuta va include însemnări despre toate discuțiile purtate.
- Participanților la ședință li se va atrage atenția, iar minuta de ședință va consemna următorul mesaj: „*Cunoașterea reglementărilor aplicabile în materia dreptului concurenței, precum și a consecințelor nerespectării acestora reprezintă un aspect esențial pentru activitatea UNSAR. Participanții la această ședință nu pot discuta despre preturi și tarife individualizate curente, recente sau viitoare, despre volume și cote de piață individualizate sau despre orice element considerat strategic de companiile membre*”.

2.5. Efectuarea de raportări către organele de conducere ale UNSAR

Cu ocazia întocmirii raportului anual de activitate al asociației, **se vor raporta măsurile implementate pentru a asigura conformitatea cu legislația concurenței, precum și orice evoluții de interes din perspectiva aplicării Legii Concurenței.** Orice aspect de interes cu privire la aplicarea dreptului concurenței în activitatea UNSAR va fi raportat de îndată Directorului General. În situația în care acesta va găsi necesar, va informa Consiliul Director și / sau ceilalți membri ai asociației.

Această Politică va fi reevaluată cel puțin o dată pe an pentru a asigura că acoperă toate aspectele concurențiale de interes pentru UNSAR și pentru membri.

3. Proceduri de soluționare a problemelor cu potențial impact concurențial

În cadrul activităților UNSAR, este posibil ca angajații sau reprezentanții asociației să descopere documente electronice / scrise sau practici care, în opinia lor și în lumina orientărilor stabilite în prezenta Politică, pot ridica probleme legate de concurență. În aceste cazuri, trebuie urmate etapele următoare:

- a) Orice suspiciuni de încălcare a Politicii vor fi **raportate fără întârziere nejustificată coordonatorului departamentului juridic al asociației**, furnizând un punct de vedere succint cu privire la motivul pentru care consideră că există posibile probleme de concurență, precum și documente justificative, dacă este necesar.
- b) Angajatul / reprezentantul UNSAR **va păstra confidențialitatea strictă și deplină** privind problema semnalată și se va abține de la abordarea subiectului potențial sensibil din punct de vedere concurențial cu orice altă persoană, cu excepția coordonatorului departamentului juridic.
- c) Coordonatorul departamentului juridic se va consulta cu avocații externi (datele de contact ale acestora se regăsesc la **Anexa nr. 4**) și ulterior **va furniza un răspuns angajatului / reprezentantului într-o perioadă de timp rezonabilă**, în funcție de complexitatea problemei. Angajatul / reprezentantul va păstra confidențialitatea cu privire la întreaga comunicare scrisă/verbală privind chestiunea semnalată.

Niciun angajat / reprezentant nu va suferi consecințe negative financiare sau disciplinare pentru că a semnalat cu bună-credință o practică precum cele de mai sus către coordonatorul departamentului juridic. Conținutul semnalării, precum și identitatea angajatului / reprezentantului, vor fi păstrate confidențiale față de orice

angajat sau membru al conducerii, în afară de coordonator și, dacă este necesar, de departamentul juridic sau avocații externi.

În situația în care un reprezentant al unui membru UNSAR sesizează potențiale **riscuri de concurență în legătură cu activitatea societății din care provine**, se va consulta de îndată cu departamentul juridic și / sau cu avocații externi specializați în dreptul concurenței ai membrului în cauză.

4. Bune practici privind comunicarea în cadrul UNSAR

Comunicările neadecvate în cadrul UNSAR și între membrii UNSAR pot genera interpretări și consecințe greu de combătut în cadrul unor investigații de concurență sau procese ulterioare. Scoase din context și coroborate cu alte comunicări cu mesaj îndoielnic, **comunicările neadecvate pot fi folosite ca dovezi ale încălcării Legii Concurenței împotriva UNSAR și a membrilor**. Astfel, pentru a ține UNSAR, precum și societățile membre la adăpost de orice interpretări defavorabile ale comunicărilor interne, este recomandată respectarea următoarelor precauții:

- Practicați un limbaj „sigur” când comunicați intern.
- Evitați utilizarea unui limbaj agresiv, care ar putea părea suspect în viziunea autorității de concurență: „închidem piața”, „a acapara” sau „influența”, „a forța clienții” (sau concurenții), „oprirea intrării”, „lovitură zdrobitoare”, „a bloca”, „a ucide”, „război al prețului” etc.
- Nu folosiți propoziții precum „X urmează în aplicarea prețurilor”, „X nu urmează în stabilirea prețurilor”, „l-am urmat în stabilirea prețului” etc.
- Atunci când comunicați informații cu privire la piața de asigurări, în general, sau la alți concurenți, întotdeauna precizați sursa (publică) a informațiilor.
- Evitați orice fel de calificări cu privire la societățile concurente, membre sau nu ale UNSAR.
- Evitați exagerările și hiperbolele în comunicările interne care relevă de activitatea în cadrul UNSAR.
- Realizați un sistem eficient de înregistrare a documentelor, proceselor–verbale ale întâlnirilor și conversațiilor care pot furniza o dovadă utilă a neimplicării în practici anticoncurențiale, inclusiv cu privire la documentele din trecut.

octombrie 2018

Anexa nr. 1 – Prescurtări

Prescurtări	Semnificație
IBER	Regulamentul (UE) nr. 267/2010 al Comisiei privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri, decizii și practici concertate în sectorul asigurărilor
Legea Concurenței	Legea concurenței nr. 21/1996
Politica	Politica de conformare cu dreptul concurenței a UNSAR
Statutul	Statutul UNSAR adoptat în data de 28 aprilie 2017
TFEU	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
UE	Uniunea Europeană
UNSAR	Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România

Anexa nr. 2 – Acțiuni recomandate și acțiuni interzise

Această anexă redă o serie de principii generale de conduită extrase din Politică, pentru derularea activităților în cadrul / în legătură cu UNSAR în deplină conformitate cu exigențele dreptului concurenței.

ACȚIUNI RECOMANDATE

- **Adoptați, implementați și mențineți un program efectiv de conformare** cu dreptul concurenței, inclusiv prin realizarea de audituri periodice de conformare.
- Realizați seminare de pregătire pentru noii membrii sau pentru personalul nou.
- Returnați informații sensibile concurențial pe care le primiți, fără a păstra copii, și explicați în scris că nu doriți să mai obțineți asemenea informații.
- Adoptați și urmați **instrucțiuni cu privire la modul de ținere a întâlnirilor**. Astfel de instrucțiuni includ în mod obișnuit restricții cu privire la schimburi de informații sensibile concurențial (discuții cu privire la prețuri, piețe, refuzuri concertate de a contracta).
- Obțineți **consiliere juridică specializată pentru inițiative cheie ale asociației**, în special dacă sesizați orice zone de risc concurențial.
- **Revizuiți, ca regulă generală, toate activitățile asociației prin „lentile de concurență”**.
- Asigurați-vă că există scop legitim pentru toate activitățile asociației, inclusiv pentru toate secțiunile / grupurile de lucru.
- **Evitați discuțiile / recomandările care pot încălca regulile de concurență**, precum: tarife (componente de tarife) minime pentru membrii asociației, aderarea la anumite niveluri ale volumelor de vânzări, contractarea cu anumiți parteneri etc.

ACȚIUNI INTERZISE

- Nu vă îndepărtați de la ordinea de zi a întâlnirilor.
- Nu folosiți expresii ambigue sau derutante atunci când pregătiți minute sau rezumate ale întâlnirilor.
- Nu promulgați / aprobați / susțineți **reglementări care au implicații în fixarea prețurilor** (primelor de asigurare) sau a componentelor de preț.
- Nu stabiliți niciun fel de contact între concurenți care să ducă, direct sau indirect, la **discuții / decizii privind prețul / volumul polițelor, teritoriile în care se operează, partenerii comerciali / brokerii ai fiecăruia sau strategia comercială proprie curentă / viitoare**.
- Nu **schimbați / discutați / comentați niciun fel de informații sensibile** care să **reducă incertitudinea privind strategia comercială a societăților concurente** pe piață, altele decât cele publice sau cunoscute pe scară largă.
- Nu **dezvăluți informații cu privire la proiectele existente sau cu privire la intențiile viitoare** în cadrul fiecărei companii de asigurări.
- Nu schimbați informații sensibile în cadrul conferințelor, evenimentelor sociale / informale sau discuțiilor separate cu societățile concurente.
- Nu **abordați nicio temă potențial sensibilă din punct de vedere concurențial în cadrul UNSAR și puneți capăt de îndată întâlnirii** în cazul în care discuțiile potențial sensibile continuă.

Anexa nr. 3 – Recomandări privind inspecțiile inopinate

Consiliul Concurenței și Comisia Europeană au **dreptul de a efectua inspecții inopinate la sediul companiilor și asociațiilor de întreprinderi**. În cazul unei inspecții, tabelele de mai jos trebuie să ghideze angajații și reprezentanții UNSAR pe tot parcursul controlului.

ACTIUNI RECOMANDATE

- **Invitați de îndată inspectorii de concurență** într-o sală de conferință / birou și rugați-i, dacă dorește, să aștepte câteva momente până vor fi anunțate persoanele de interes.
- **Informați imediat conducerea și avocații externi**, folosind datele de contact din **Anexa nr. 4**.
- Analizați Ordinul de investigație / Ordinul de inspecție / autorizația judiciară pentru inspecția inopinată și identificați întinderea acestuia (perioadă, țări, produse etc.).
- **Formați o echipă cheie de avocați și asistenți** pentru a se ocupa de inspecție și pentru a însoți echipa Consiliului Concurenței.
- **Însoțiți întotdeauna inspectorii** în afara sălii de ședință desemnate. Dacă este posibil, asigurați-vă că o persoană (de preferat, cu pregătire juridică) însoțește fiecare inspector.
- **Păstrați evidența:** (1) documentelor solicitate sau copiate de inspectorii, (2) persoanelor intervievate sau a spațiilor vizitate, (3) întrebărilor adresate și a răspunsurilor oferite, respectiv (4) cuvintelor cheie utilizate pentru căutări pe calculator.
- Invocați **secretul corespondenței pentru comunicări cu avocații externi**. Marcați drept confidențiale documentele luate de inspectorii.
- Oferiți răspunsuri concise, concrete și exacte. Solicitați explicarea întrebărilor neclare sau complexe.
- Solicitați ca orice incident să fie notat în procesul-verbal al inspecției.

ACTIUNI INTERZISE

- Nu intrați în panică!
- Nu fiți ostili sau obstructivi și **nu restricționați accesul inspectorilor în sediul UNSAR**.
- **Nu distrugeți sau ascundeți documente sau e-mailuri**. Nu ascundeți / modificați / alterați documente sau infrastructura IT (e.g. computere, tablete, smartphone-uri). Acest lucru poate conduce la **amenzi de până la 1% din cifra de afaceri**.
- Nu oferiți inspectorilor documente originale. Acestea nu trebuie ridicate de la sediul UNSAR. Inspectorii au dreptul de a efectua copii de pe aceste documente.
- Nu oferiți informații în afara obiectului investigației, astfel cum acesta este conturat în documentele de inspecție.
- **Nu informați terții despre efectuarea inspecției inopinate**.
- **Nu dezinformați inspectorii**.
- **Nu faceți speculații**. Dacă nu cunoașteți răspunsul, informați inspectorii de concurență cu privire la acest aspect și învederați-le că veți reveni ulterior cu un răspuns.
- Nu semnați niciun document (e.g. declarații, consemnări) fără aprobare juridică prealabilă.

Anexa nr. 4 – Datele de contact ale avocaților externi